

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

u. 1915 u.

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Szombaton reggel.

Forrás:

Világ

Bp.

1915 v/30

(Hely)

(Köt. v. füz.)

Szombaton reggel

A vágóhídon, a vásártereken és a mészárosboltokban

Reggel öt óra. Kün vagyok a közvágóhídon, Európa egyik legnagyobb vágócsarnokában. Sietve jönnek a szorgalmas vágólegények és a napszámok: gyorsan levetik utcai felső ruházatukat, s néhány perc alatt már fehér vagy barna bőrkötényben állnak előttünk. Kezdődik a munka, a marhavágás.

A széles, tágas vágócsarnokokat istállók veszik körül, amelyekben az „áldozatra szánt“ marhák várják sorsuk beteljesülését. Mintha valamilyen előérzet keritené őket hatalmukba: lehajtott fejjel, bus szemekkel vánszorognak be a vágótermekbe. Hajtja őket a legények korbácsütése. A marhák egy tekintélyes része tehén. Dus tőgyeikből lassan szivárog a jó tej. Milyen kár, hogy ez a sok tej kárbavész! ...

A nagyteremben hamar összebujnak az állatok, összedugják fejüket. Mintha az segítene rajtuk. A vágólegények vasmarika kirántja az egyiket a sorból, öt legény körülállja az állatot, a hatodik pedig nagy lendülettel felemeli a taglót és rácsap az állat homlokára. Az féltérdre bukik. Még egy csapás és az állat hörögve elesik.

Már folyik a piros vére. Hosszu, hegyes vassal keresztül furják homlokát, hogy szétrontsák az állat agyát.

Öt perc alatt, öt-hat részre darabolják a mar-

hát, minden részt külön szegre akasztanak. A csarnokok előtt nagy kosarak állanak, azokba kerül az állat szive, mája, nyelve, a pacal, a tüdő, stb. A marha helyő részének, ma éppen olyan nagy a kelendőse, mint a legjava husoknak.

Ezer marhát egy nap alatt

Egy félóra alatt már husz-három marha fekszik a földön, szétbontva, szétvagdálva, szegekre akasztva.

Jön az örmester úr.

— Gyorsan, gyorsan fiúk, ma ezer körül lesz a vágás!

Ezer marha egy napon! Szinte hihetetlen szám, béke idején egy egész heli vágásra sem került ennyi állat a tagló alá. Hatalmas munkát végeznek ezek az emberek!

És így megy ez már hosszú hónapok óta. De nemcsak itt, az ugynevezett konzerv vágásoknál folyik ilyen serényen a munka. A másik épületben szintén sok marha kerül vágásra. Persze ezeknél nagyrészt is a hadsereg kapja, a kórházak, a kasszárnyák, stb. A polgári közönség részére már sok kal kevesebb állatot vágunk és hétről-hétre, mindig kevesebb hus kerül ki innen a pesti mészáros boltokba.

Majd odaát, a vásártéren, — mondják kisérőink, — megtudjuk ennek okát is.

Kilenc óra felé jár az idő. Éppen most kezdődik a marhavágás.

Nagy az élénkség

itt is. A vágólegények egy része befejezte munkáját, s velünk jönnek ők is. A marhavásártér fedett csarnokában, sok ember forgolódik. A korlátokon belül állanak az eladók, az ugynevezett bizományosok, akik között igen nagy egyetértés uralkodik. Ezek közül a másikkal. A vevők leg-

nagyobb részét vidéki mészárosmesterek teszik, budapesti alig van közöttük.

— Látja kérem, — mondja kisérőm, — Budapesten nincs szükség hushagyó napokra. Azért van itt olyan kevés pesti vásárló, s azért csökken mindinkább a pesti piac részére vágott marhák száma, mert a mi közönségünk nem bírja megfizetni a hihetetlenül magas husárakat és a szó szoros értelmében bojkottálják a húst. Bécsben megcsinálták a hushagyó napokat: itt semmi célja nem volna, mert a mi közönségünk nagy része már régen elhagyta a husevést.

Közben megindul az alkudozás. Azt olvastuk az egyik husipari lapban, hogy ma már jobb anyag kerül a vásárra, mint egy hónap előtt. Hát bizony ezzel a mostani „anyaggal“ sem nagyon büszkélkedhetnek a marhák gazdái. Sovány, törpe tehenek, kiálló csontu ökrök... Milyenek lehettek azok, amelyek még silányabbak voltak?!

Amikor az árak csökkennek!

Olvastunk arról is, hogy ma már olcsóbbak a marhák, mint egy hét előtt.

— Igaz-e? — kérjük attól a néhány pesti mészarostól, akiket inkább a kíváncsiság, mint a vásárlási kedv tart idekűnn.

Ők azután mutatnak nekünk egy törődött igazvónó barmot. Nagyon vén esont lehet. És az ára? **Kétszázhet korona métermázsáknént.** Hát ez nem olcsó, a legkevésbé sem.

Egyébként az árak ma is ugyanazok, mint csütörtökön, amikor az elsőrendű bika métermázsája 210—256, a másodrendűé 160—208 korona volt, az elsőrendű magyar ökös mmázsája 250—270 korona, a másodrendűé 210—248, az elsőrendű tarka ököré 270—290, a másodrendűé 220—268 korona volt. A magyar parasztkarha 180—230, a magyar tehén 160—240, a tarka tehén 160—260, a bivaly 120—200, a növendékmarha 120—222 koronába került métermázsánként a csütörtöki vásáron, s ugyanilyen árakat kellett fizetni ma is.

Az idő telt-múlt, a vásár a legtöbb helyen csak nagysokára jött létre. Még a vidéki mészárosok és a katonai szállítók sem igen tudtak bele-törődni a magas árakba.

A pesti husiparosok pedig egyenként szállin-góztak el.

A szombati vásáron künn volt a mészárosok ipartestületének egyik vezetője is, akihez azt a kér-dést intéztük, hogy milyen eszközök volnának sze-rinte alkalmasak a húskérdés nagy bajainak ren-dezésére?

Az állam foglalja le

a gazdák és a bizományos cégek marhaállományait — volt a válasz. *Nincs más segítség. Egyébként a „Világ” már több ízben szól emelt a marhaállomá-ny hatósági rekvizitálása mellett. Minden kése-delmezés növeli a bajokat.*

Igy szól a husiparosok vezetője, aki a hadse-reg részére is teljesít szállításokat. És álláspontját támogatták a többi mészáros mesterek is. Egyikük nagyon érdekes statisztikával szolgált a marhák

aráni fölytonos emelkedéséről. László a Magyar bika métermázsája 1914. március havában átlag 66 korona volt. Ugyanezért az árúért az idei már-ciusban 134 koronát kellett fizetni, s ma fizetünk 200 koronát. Az árak tehát megháromszorozódtak. A magyar ökör átlagos ára a múlt év márciusában 70, az idei márciusban 114 korona volt. Jelenleg 214 korona. A magyar tehén 1914. március havá-ban 67, az idei márciusban 130, most májusban 200 korona. A bivaly a múlt évben 51, az idei márciusban 110, most pedig 180 korona. A tarka bika 1914. márciusban 72, az idei márciusban 145, most 210 korona. A tarka ökör 1914. márciusban 77, az idei márciusban 131, most 200 korona. A tarka tehén 1914. márciusban 70, most 200 korona. A borju tavaly márciusban 111, most 180, a juh a múlt év márciusban 28, most 140 korona. Tehát némelyik árunál majdnem **négyszeres emelkedés történt 14 hónap alatt.**

— Ugy-e, most már érthető — mondták a husiparosok, — hogy miért mennek tönkre Buda-pesten a mészáros mesterek. Kár tehát a hus-fogyasztás korlátozásának gondolatával foglal-kozni. Inkább olyan intézkedéseket kell foganato-sítani, amelyek azt előmozdítják.

Sok panaszt hallottunk a vásáron

A főváros élelmezési politikája ellen

— A főváros összevásárolt nagy mennyiségű marhát, — mondják a husiparosok, — azokat ki-hizlaltatta, s azután most jó drágán árusítja. Olyan árért, amelyet mi, pesti mészárosok nem tudunk megfizetni. Ugyanígy járt el annak a 30 ezer sertésnek hizlalásánál is, amelyről olyan sokat hal-lottunk már beszélni.

— Jellemző, hogy a háboru ideje alatt a fő-város már három ízben emelte a lóhús árát. A ló-húst a legszegényebb néposztály tagjai vásárolták, de a nagy drágaság mellett már lóhusra sem telik nekik.

A sertésvásártéren

is jártunk. Nagy izgalom és lárma itt is. Érdek-lődöttünk a mai árak felől, s azt a feleletet kaptuk, hogy most jutottak el az árak a legmagasabb fokhoz. Ezen a héten 5794 darab sertés került fel-hajtásra a vásártereken. Ez a szám 3300 darabbal kevesebb, mint az előző heti felhajtások összege. Érthető, hogy ilyen körülmények között az árak újból emelkedtek. A múlt évben ilyenkor a nehéz-súlyu fiatal sertés nagybani ára 140 korona volt, most 400 korona körül jár. Az öreg zsirsertés nagybani ára pedig 133 koronáról 370 koronára emelkedett. És emelkedik folyton.

Nemcsak a mészáros mesterek panaszkodnak, de tele vannak panaszokkal a hentesek is. Egyik részük azt fájlatja, hogy a főváros élelmiszerüzle-tei konkurrenciát okoznak, mások pedig a nagy árak miatt keseregnek. A segítséget ők is abban lát-nák, ha az állam birtokába venné a sertésállomá-nyt, s átadná a henteseknek kimérésre.

A mészárszékek és a hentesboltok

nagy része az ünnepelőtti napon a szokott forga-gy holnap ünnep lesz és a fogyasztók ünnepi asztalára hus fog kerülni.

A Klauzál-tér egyik mészárszékében megkér-deztük a tulajdonost, hogy mit vár a mai naptól.

— Reggel korán volt némi forgalom, de annyi vásárlóink sem volt, mint a múlt héten. Néhány rendelésünk van ugyan estére, de nagyon kevésre terjed. Mindössze 10—12 kiló husra.

A Hunyady-téren levő fővárosi élelmiszer üz-letben már több a sürgés-forgás, mint a magán-cégek üzleteiben. Ennek oka az, hogy a főváros ujabban tődött és májat is árusítással, s olcsó áruk-nál fogva nagy a kelendőségük.

A hentesüzletekben nem mernek sok árut ösz-szehordani, mert már meleg van, s félnek, hogy megmarad. Zsirt alig lehet kapni. A zsir nagybani ára 1 korona 20 fillérről öt koronára emelkedett. Így élünk mi Pesten mostanában.